

Марія Аугуста Гевара Вілья

Наукова дипломатія президента Еквадору Рафаеля Корреа Дельгадо як інструмент «м'якої сили»

УДК 327:005.336.4]:341.232.7
DOI <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2025-2.7>

Марія Аугуста Гевара Вілья
аспірант кафедри політології
Запорізького національного
університету
вул. Університетська, 66,
Запоріжжя, Україна
ORCID: 0009-0009-2390-7493

У статті проаналізовано наукову дипломатію президента Еквадору Рафаеля Корреа Дельгадо як інструменту «м'якої сили». Визначено, що десятиліття 2007–2017 рр. стало періодом, коли Республіка Еквадор пережила низку економічних, соціальних, культурних і політичних трансформацій. Дане дослідження зосереджене на аспектах, пов'язаних з наукою, технологіями та інноваціями (НТІ). Після президентської кампанії Рафаеля Корреа «революція знань», що сприяла міжнародній участі Еквадору, питання НТІ стали невід'ємною частиною політичного курсу. Наголос було зроблено на перспективах розбудови сильнішого внутрішнього інституційного середовища та впровадження процесів навчання на основі кращих міжнародних практик у сфері НТІ. Було визначено пріоритети різних державних політик, спрямованих на різні сфери контексту НТІ в Еквадорі, з передбачуваним впливом на зовнішню політику. Метою даного дослідження є визначення і аналіз основних аспектів наукової дипломатії президента Еквадору Рафаеля Корреа Дельгадо як інструментів «м'якої сили». Задля вирішення поставленої мети поставлено та виконано такі завдання: проаналізовано основні заходи у сфері науки та інновацій, які було запроваджено урядом Рафаеля Корреа Дельгадо під час його президентства; визначено основні етапи політики НТІ протягом 2007–2017 рр.; структуровано основні аспекти наукової дипломатії Рафаеля Корреа Дельгадо як інструмента м'якої сили. Методологічною основою дослідження стали бібліографічний і системний методи, а також структуралістський підхід. Перший використовувався для аналізу референтної науково-дослідної літератури, другий – в ході її структурування, третій – для транскрибування процесу мислення аналітиків наукової дипломатії президента Рафаеля Корреа Дельгадо як інструмента «м'якої сили». Визначено, що Рафаель Корреа Дельгадо, президент Еквадору з 2007 по 2017 роки, активно використовував наукову дипломатію як інструмент «м'якої сили» для просування національних інтересів та підвищення міжнародного авторитету країни. Наукова дипломатія, яка поєднує наукові досягнення з дипломатичними зусиллями, стала ключовим елементом його стратегії.

Ключові слова: наукова дипломатія, «м'яка сила», зовнішня політика, політичні трансформації, революція знань.

Вступ. Десятиліття 2007–2017 рр. стало періодом, коли Республіка Еквадор пережила низку економічних, соціальних, культурних і політичних трансформацій. Дане дослідження зосереджене на аспектах, пов'язаних з наукою, технологіями та інноваціями (НТІ). Після президентської кампанії Рафаеля Корреа «революція знань», що сприяла міжнародній участі Еквадору, питання НТІ стали невід'ємною частиною політичного курсу [1]. Наголос було зроблено на перспективах розбудови сильнішого внутрішнього інституційного середовища та впровадження процесів навчання на основі кращих міжнародних практик у сфері НТІ. Було визначено пріоритети різних державних політик, спрямованих на різні сфери контексту НТІ в Еквадорі, з передбачуваним впливом на зовнішню політику. У період 2011–2017 років міжнародні відносини Еквадору включали цілеспрямовані керівні принципи, спрямовані на сприяння тіснішій співпраці з країнами з більш високим рівнем науково-технічного прогресу, щоб зменшити значні наукові та існуючі розриви, які відчувала країна.

Мета і завдання. Метою даного дослідження є визначення і аналіз основних аспектів наукової дипломатії президента Еквадору Рафаеля

Корреа Дельгадо як інструментів «м'якої сили». Задля вирішення поставленої мети поставлено та виконано такі завдання: проаналізовано основні заходи у сфері науки та інновацій, які було запроваджено урядом Рафаеля Корреа Дельгадо під час його президентства; визначено основні етапи політики НТІ протягом 2007–2017 рр.; структуровано основні аспекти наукової дипломатії Рафаеля Корреа Дельгадо як інструмента м'якої сили.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження стали бібліографічний і системний методи, а також структуралістський підхід. Перший використовувався для аналізу референтної науково-дослідної літератури, другий – в ході її структурування, третій – для транскрибування процесу мислення аналітиків наукової дипломатії президента Рафаеля Корреа Дельгадо як інструмента «м'якої сили».

Результати. Адміністрація президента Рафаеля Корреа Дельгадо створила постійну та всеосяжну систему комунікації, яка діяла протягом обох його адміністрацій. Вона включала три основні компоненти: регулярні зустрічі з представниками місцевої та іноземної преси, виїзні засідання

Кабінету міністрів на територіях і зв'язок з громадянами). Enlace Ciudadano (зв'язок з громадянами) був радіо- і телепрограмою (також широко транслювалася в соціальних мережах), в якій країна отримувала інформацію про основні політичні рішення. Перша програма вийшла в ефір 20 січня 2007 року, а остання – 20 травня 2017 року, всього за десятиліття відбулося 523 трансляції. Enlace Ciudadano була основним каналом для інформування про напрямки, заходи та деталі політичних пріоритетів уряду Еквадору протягом цього періоду. Формат програми зазнав кількох модифікацій, однак включення питань науково-технічної політики було постійною практикою.

У перші роки існував сегмент під назвою «Анонси про науку і технології». Різні дослідження підкреслюють, що наука, технології та дослідження були одними з найпоширеніших тем у програмі [2–5]. Ці зв'язки між громадянами були простором для зустрічі з населенням; хоча реальні переваги такої динаміки ставляться під сумнів з огляду на те, що було інвестовано в ці простори для поширення та комунікації урядових дій.

Немає сумнівів щодо важливості, яку мали різні науково-технічні політики в публічних виступах президента Рафаеля Корреа. Yachay (місто знань та університетів) було постійною темою у «Зв'язках з громадянами», а також перетворення, що сприяли розбудові наукової та дослідницької інфраструктури в країні. Yachay також було в центрі зовнішньої політики та міжнародного порядку денного під час поїздок президента Рафаеля Корреа Дельгадо. У свою чергу, державна компанія Yachay мала цілу команду, відповідальну за планування візитів, прийом міжнародних делегацій, просування угод про співпрацю та організацію академічних турів. Президент відвідав Стенфорд, Гарвард та інші університети світового рівня, щоб налагодити партнерство та укласти численні альянси. Підтримка Yachay Tech, Університету Ikiam та SENESCYT була очевидною на найвищому політичному рівні.

Програма Prometeo була ініціативою уряду Еквадору, що реалізовувалася з 2011 по 2017 рік. Основною метою програми був «розвиток дослідницького потенціалу вищих навчальних закладів та державних установ для зміцнення стратегічних секторів Еквадору» [6]. Вона полягала в мобільності досвідчених дослідників за допомогою стипендій для участі в науковій діяльності на території Еквадору. Основними напрямками досліджень були енергетика та інновації, життя і природні ресурси, економіка, бізнес-освіта, адміністрування, соціальні та поведінкові науки, а також мистецтво і культура. Загалом у програмі взяли участь 848 стипендіатів Prometeo, які отримували щомісячну стипендію в розмірі від 4300 до 6000 доларів США [7].

Програма Prometeo широко рекламувалася через закордонні представництва Еквадору, акредитовані в різних країнах. Moreira-Mieles L. та ін. [8] встановили відповідний зв'язок між реалізацією цієї політики та значним збільшенням кількості еквадорських наукових публікацій. Програма була започаткована для реінтеграції еквадорських науковців або наукової діаспори, але згодом розширилася, залучивши науковців інших національностей. Еквадору вдалося залучити майже 1 000 науковців, які працювали в університетах та державних науково-дослідних інститутах. Експерти, як еквадорці, які перебували за кордоном, так і іноземці, які відповідали певним критеріям, приїжджали до Еквадору і ділилися досвідом для розвитку системи НТІ. Програма Prometeo завершилася у 2017 році, повідомивши про інвестиції в розмірі 54 мільйонів доларів США [7], а останні стипендіати завершили свою діяльність у 2019 році.

Нова Конституція Еквадору була прийнята у 2008 році. Національний план розвитку Buen Vivir на 2009–2013 роки забезпечив правову основу для президента Рафаеля Корреа (2007–2017) для просування комплексу політик, спрямованих на стимулювання сталого економічного зростання в перерозподільчий та інклюзивний спосіб. Це включало територіальну інклюзивність та екологічну стійкість. Дві з цих політик зосереджували значну увагу в цьому відношенні: Yachay – місто знань та Yachay технологічний університет. Згідно з офіційними документами, головною метою Yachay було стати містом, повністю присвяченим дослідженням, інноваціям та виробництву різних високотехнологічних продуктів і послуг [9]. План полягав у тому, щоб досягти цієї мети шляхом об'єднання в одному місці державних, приватних та академічних суб'єктів та інституцій.

Реалізація проекту Yachay уможливила перехід від економіки, яка історично залежала від видобутку та експорту сировинних товарів, до економіки, заснованої на створенні наукомістких технологій та системних інноваціях [10]. Проект міста, розташованого на півночі Еквадору, розпочався у 2012 році і має завершитися у 2040 році з утворенням агломерації Yachay [11]. Проект, розроблений корейською фірмою IFEZ (Вільна економічна зона Інчхон) з Республіки Корея, став великим натхненням для Yachay. Керівні принципи, що містяться в проекті, стосуються міської екології, землекористування, мобільності, міської динаміки та громадянської інтеграції.

Нова Конституція 2008 року значною мірою сприяла політиці у сфері НТІ. Необхідно було визнати важливість такої політики для розвитку Еквадору та оновити законодавчу базу країни. Урядовий національний план Buen Vivir, який створив інституційні та правові рамки, дозволив

усім цим процесам відбуватися на основі чіткого планування. Наприклад, виділення державного фінансування було обов'язковим, і всі пропозиції щодо проведення досліджень були пов'язані з основними напрямками і цілями Національного плану.

У період між 2007 і 2017 роками спостерігався сильний імпульс міжнародних відносин у сфері вищої освіти, науки і техніки та інновацій. У контексті, особливо у сфері вищої освіти, цей перший етап стосувався визнання кваліфікацій і ступенів, отриманих в іноземних навчальних закладах. На більш пізньому етапі ми почали шукати багато зв'язків, пов'язаних більше зі співпрацею фондів для доступу до стипендій, оскільки Еквадор мав сильну стипендіальну політику в період 2011–2016 років, в яку було інвестовано значні ресурси.

Конституція 2008 року стала поворотним моментом у правовій системі Еквадору. Вона чітко включила в себе кілька положень, що стосуються НТІ. Це була, мабуть, перша конституція в історії Еквадору, яка текстуально включає право на отримання вигоди від наукового прогресу та його застосування, що є частиною національних прав людини. Вона також створила систему участі Еквадору в міжнародній науково-технічній діяльності. Ця система включає вищі навчальні заклади, а також науково-дослідні інститути, які поєднують науку і технології з традиційними знаннями. Предки мешканців Еквадору створили знання, які завжди були ієрархічно підпорядковані і часто не визнавалися. Такий контекст, як еквадорський науково-технічний ландшафт, вимагав узгодження місцевих традиційних знань з міжнародно визнаними науковими метриками і стандартами. Уся система вищої освіти також була докорінно змінена. У 2010 році було ухвалено спеціальний органічний закон про вищу освіту, який запровадив обов'язкову дослідницьку діяльність, від якої в еквадорських університетах повністю відмовилися.

Науково-технічна рада в Еквадорі діяла за іншою логікою, ніж у сусідніх країнах, таких як Бразилія, Чилі чи Аргентина. В Еквадорі її створення було наслідком панування неоліберальної парадигми з мінімальним втручанням держави в соціально-економічні питання. Рада відповідала неоліберальному етапу розвитку, даючи слабкі результати, обмежуючись лише деякими секторами, такими як сільське господарство. Але в усіх інших галузях вона була повністю відірвана від потреб країни, не мала доступу до фінансових ресурсів і ключових політик, тож було створено орган, який не давав результатів. Свідченням цього було створення органу, відповідального за науку і технології, але юридичною особою був приватний фонд FUNDACYT, який виник завдяки багатосторонній позиції Міжамериканського банку розвитку. Вашингтонський консенсус, до якого приєднався

Еквадор, не розглядав НТІ як сектор, в якому має брати участь держава. До 2007 року Еквадор не мав дослідницької інфраструктури в країні; однією з головних проблем або слабких сторін університетської системи був рівень освіти професорів. Мало хто з них мав аспірантуру та докторантуру, тому людського потенціалу для проведення досліджень не існувало.

Таким чином, щодо політики у сфері НТІ у 2007–2017 роках, визначено три таких етапи:

- 2007–2010 рр. – інституційна розбудова, яка запровадила глибокі перетворення, що вимагали тісної координації між законодавчою та виконавчою гілками влади. Було видано різні закони, створено інституції, розроблено політику, призначено кадровий склад на різних рівнях, а також закладено основи для наступних етапів. Це включало комплексне втручання та реорганізацію системи вищої освіти;

- 2010–2014 роки, коли подальша реалізація політики була спрямована на розвиток науки і технологій;

- 2015–2017 рр., коли інноваційний компонент продовжував розвиватися, хоча уряд зазнав зменшення державної підтримки, а тиск зовнішніх чинників (зміни міжнародних цін на сировинні товари та сильний землетрус) змістив пріоритети в державному порядку денному.

Існував комплексний національний план зі зміни виробничої матриці Еквадору. Адміністрація 2007–2017 років мала на меті, щоб Еквадор перестав бути країною, яка є виключно виробником сировини та товарів. Натомість, звернувшись до політики індустріалізації, диверсифікувати виробництво та експортувати більш складні товари та послуги з більшою доданою вартістю. Критично важливим компонентом стала трансформація енергетичної матриці, тому значні ресурси були інвестовані в будівництво гідроелектростанцій. До 2007 року Еквадор був змушений імпортувати електроенергію, оскільки країна здебільшого покладалася на викопні види палива. Навіть часто виникала нестача електроенергії, незважаючи на наявність можливих джерел електроенергії. Так само, як уряд інвестував у гідроенергетику, негайною дією мала стати підготовка спеціалізованих техніків для експлуатації електростанцій. Необхідно мати стратегічний підхід до різних секторів: енергетика, вуглеводні, вища освіта та наука. Інші сектори, такі як виробничий сектор, почали говорити про навчання. Були дуже цікаві діалогові столи, в яких була присутня знаменита координація стратегічних секторів.

Ключовою особливістю зовнішньої політики Еквадору протягом 2007–2017 років стала диверсифікація у побудові партнерств. До 2007 року міжнародний порядок денний був сконцентрований на відносинах з потужними країнами Півночі, зокрема

Таблиця 1

Ключові аспекти наукової дипломатії за президентства Корреа

Ключові елементи стратегії Корреа	Заходи
Інвестиції в освіту та науку	Корреа ініціював значні інвестиції в розвиток освіти та наукових досліджень, що сприяло підвищенню якості освіти та наукових досягнень Еквадору
Міжнародна співпраця	Еквадор під керівництвом Корреа активно розширював наукові зв'язки з іншими країнами, укладаючи угоди про співпрацю та обмін досвідом
Підтримка інновацій	Впровадження програм підтримки інновацій та технологічного розвитку сприяло підвищенню конкурентоспроможності країни на міжнародній арені
Екологічні ініціативи	Корреа просував екологічні проекти, такі як ініціатива Yasuni-ITT, яка передбачала збереження біорізноманіття Амазонії в обмін на міжнародну фінансову підтримку

Джерело: складено автором.

США та Центральної Європи. Однак за часів адміністрації Рафаеля Корреа Дельгадо міжнародна діяльність НТІ, хоча й включала ініціативи з традиційними партнерами, розширила та диверсифікувала країни-партнери. Зокрема, було налагоджено тісніші відносини з країнами Азії: Китаєм, Кореєю, Туреччиною та Латинською Америкою: Аргентиною, Кубою, Бразилією.

Різнорічні програми, такі як Університет Ikiam та Yachay Tech, були частиною ширшого набору стратегій розбудови потенціалу, які були приведені у відповідність до міжнародного потенціалу в галузі НТІ. Амбітність цих проектів та інших заходів, політик і стратегій у сфері НТІ відзначила уряд Корреа. Перспектива того, що соціально-економічний розвиток країни є похідним від науково-технічного розвитку, стимулювала заходи, які б сприяли створенню надійної системи досліджень і розробок, адекватної розвитку країни.

Як і програма «Наука без кордонів» у Бразилії, Еквадор прийняв політику підготовки та підвищення кваліфікації людських ресурсів в рамках університетів. Фінансування науково-дослідних проектів з підготовки аспірантів (магістрів/докторів) за кордоном вивело Еквадор на міжнародну арену. Кваліфікація наукової спільноти є одним з найважливіших стовпів розбудови потенціалу країни у сфері НТІ. Однак необхідно визнати, що створення інтернаціоналізованої наукової спільноти та набору елементів, які підтримують науково-технічний потенціал країни, вимагають послідовних дій і постійності в урядових заходах щодо сприяння науці, технологіям та інноваціям.

Далі в таблиці структуровано основні напрямки наукової дипломатії президента Корреа Дельгадо Р.

Дані заходи сприяли зміцненню позицій Еквадору на міжнародній арені та підвищенню його впливу через використання наукової дипломатії як інструменту «м'якої сили».

Висновки. Отже, Рафаель Корреа Дельгадо, президент Еквадору з 2007 по 2017 роки, активно використовував наукову дипломатію як інструмент «м'якої сили» для просування національних

інтересів та підвищення міжнародного авторитету країни. Наукова дипломатія, яка поєднує наукові досягнення з дипломатичними зусиллями, стала ключовим елементом його стратегії.

REFERENCES:

1. Aguirre, P. R. (2020). Case study: what did Rafael Correa Delgado say? Comparing political attention across 10 years of the Ecuadorian president's discourses. *Public Admin. Mag.* 54, 1546–1564 [in English].
2. Cañizares, V. J. P., and Vanegas, W. F. C. (2012). Study of the Evolution of the Shape of the Citizen Link Program of President Rafael Correa Delgado. *Santiago de Guayaquil Catholic University* [in English].
3. Plua, C. (2014). Citizen Link: Device of the Citizen Revolution. Master's Thesis, Faculty Latin American Social Sciences, Ecuador [in English].
4. Cerbino, M., Maluf, M., and Ramos, I. (2017). People, politics and communication: the reception from President Rafael Correa Delgado's speech. *Public Opin.* 23, 485–50 [in English].
5. Chavero, P., Ramos, I., and Cerbino, M. (2017). Beyond Accountability: "The Link Citizen" as the Scene of Political-Media Dispute in Ecuador. *State, Government and Public Management Magazine*. No. 29, 125–150 [in English].
6. Echeverria, A. C. E., and Diaz Flores, L. E. (2018). Science diplomacy and higher education: case study of the prometeo programme in Ecuador. *South South Coop.* 47–52 [in English].
7. Celi, E. (2019). Prometeo: El Proyecto que Movilizó Académicos de Venezuela y España Hacia el País. *Revista Primicias*. Available online at: <https://www.primicias.ec/noticias/politica/becarios-proyecto-prometeo/> (last accessed: 18.03.2025) [in English].
8. Moreira-Mieles, L., Morales-Intriago, J. C., Crespo-Gascón, S., and Guerrero-Casado, J. (2020). Characterization of the scientific production of Ecuador in the period 2007–2017 in Scopus. *Lib. Res.* 34, 141–157 [in English].
9. Yachay. (2012). Yachay: City of Knowledge. Investigate, Innovate, Produce. Urcuquí [in English].
10. Fernandez Gonzalez, M., Cadenas, A. M., and Purcell, T. (2018). Utopian urbanism, dystopian realities: an (im) possible ethnography in Yachay, "city of knowledge". *Ethnographic* 22, 335–360 [in English].

11. Gómez-Urrego, J. D. (2019). The intersections between infrastructures and expectations: repair and breakdown in Yachay, the city of knowledge in Ecuador. *Tapuya Latin Am. Sci. Technol. Soc.* 2, 495–539 [in English].

12. Kleinsy Bonilla, Milena Serafim and Efraín Bámaca-López. Science Diplomacy in Ecuador: Political

Discourse and Practices Between 2007 and 2017. URL: Science Diplomacy in Ecuador: Political Discourse and Practices Between 2007 and 2017. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/research-metrics-and-analytics/articles/10.3389/frma.2021.656969/full> (last accessed: 18.03.2025) [in English].

Ecuadorian President Rafael Correa Delgado's science diplomacy as an instrument of soft power

Maria Augusta Guevara Villa

Postgraduate Student at the Department
of Political Science
Zaporizhzhia National University
Universytetska str., 66,
Zaporizhzhia, Ukraine
ORCID: 0009-0009-2390-7493

The article analyses the scientific diplomacy of Ecuadorian President Rafael Correa Delgado as an instrument of soft power. It is determined that the decade of 2007–2017 was a period when the Republic of Ecuador went through a series of economic, social, cultural and political transformations. This study focuses on aspects related to science, technology and innovation (STI). Following Rafael Correa's presidential campaign of a 'knowledge revolution' that promoted Ecuador's international engagement, STI issues have become an integral part of the political agenda. Emphasis was placed on the prospects for building a stronger domestic institutional environment and implementing learning processes based on international STI best practices. Priorities were identified for various public policies aimed at different areas of the STI context in Ecuador, with an expected impact on foreign policy. The purpose of this study is to identify and analyse the main aspects of Ecuadorian President Rafael Correa Delgado's science diplomacy as a soft power tool. In order to achieve this goal, the following tasks were set and fulfilled: to analyse the main measures in the field of science and innovation introduced by the government of Rafael Correa Delgado during his presidency; to identify the main stages of STI policy in 2007–2017; to structure the main aspects of Rafael Correa Delgado's science diplomacy as an instrument of soft power. The methodological basis of the study was the bibliographic and systematic methods, as well as the structuralist approach. The first was used to analyse the reference scientific research literature, the second – in the course of its structuring, and the third – to transcribe the thought process of analysts of President Rafael Correa Delgado's science diplomacy as a soft power tool. Rafael Correa Delgado, President of Ecuador from 2007 to 2017, actively used science diplomacy as a soft power tool to promote national interests and increase the country's international prestige. Science diplomacy, which combines scientific achievements with diplomatic efforts, has become a key element of his strategy.
Key words: science diplomacy, soft power, foreign policy, political transformations, knowledge revolution.